

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 23. března 2005,

kterým se stanoví ekologická kritéria pro udělování ekoznačky Společenství univerzálním čisticím prostředkům a čisticím prostředkům pro hygienická zařízení

(oznámeno pod číslem K(2005) 1028)

(Text s významem pro EHP)

(2005/344/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1980/2000 ze dne 17. července 2000 o revidovaném systému Společenství pro udělování ekoznačky ⁽¹⁾, a zejména na čl. 6 odst. 1 druhý pododstavec uvedeného nařízení,

po konzultaci s Výborem Evropské unie pro ekoznačku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle nařízení (ES) č. 1980/2000 může být ekoznačka Společenství udělena výrobku s vlastnostmi, které mu umožňují významně přispívat ke zlepšení klíčových environmentálních aspektů.
- (2) Nařízení (ES) č. 1980/2000 stanoví, že specifická kritéria ekoznačky sestavená na základě kritérií navržených Výborem Evropské unie pro ekoznačku, jsou stanovena podle skupin výrobků.
- (3) Rovněž stanoví, že přezkum kritérií ekoznačky a požadavků na posuzování a ověřování kritérií proběhne ve stanovené době před koncem platnosti kritérií určených pro každou skupinu výrobků.
- (4) Ve snaze zohlednit vědecký vývoj a rozvoj trhu je vhodné přezkoumat ekologická kritéria stanovená rozhodnutím Komise 2001/523/ES ze dne 27. června 2001, kterým se stanovují ekologická kritéria pro udělení ekoznačky Společenství univerzálním čisticím prostředkům a čistícím prostředkům pro hygienická zařízení ⁽²⁾.
- (5) Kromě toho je nezbytné upravit definici skupiny výrobků stanovenou v uvedeném rozhodnutí tak, aby bylo uvedeno, že čisticí prostředky určené pro čištění oken budou pokládány spíše za univerzální čisticí prostředky než za výrobky pro zvláštní čisticí účely.
- (6) V zájmu jasnosti by proto mělo být rozhodnutí 2001/523/ES nahrazeno.

- (7) Revidovaná ekologická kritéria by měla být platná po dobu čtyř let.
- (8) Je vhodné poskytnout nejvýše dvanáctiměsíční přechodné období těm žadatelům, jejichž výrobkům byla udělena ekoznačka před dnem oznámení tohoto rozhodnutí nebo kteří požádali o takové udělení před tímto dnem, aby měli dostatek času přizpůsobit své výrobky revidovaným kritériím a požadavkům.
- (9) Opatření tohoto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle článku 17 nařízení (ES) č. 1980/2000,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Skupina výrobků „univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“ se dělí na tyto dvě podskupiny:

- a) Univerzální čisticí prostředky zahrnující čisticí prostředky, které jsou určeny pro běžné čištění podlah, zdí, stropů a dalších pevných povrchů a které se před použitím rozpouštějí ve vodě nebo se vodou ředí. Univerzální čisticí prostředky musí mít obsah vody ≤ 90 % (m/m).
- b) Čisticí prostředky na okna zahrnující zvláštní univerzální čisticí prostředky, které jsou určeny pro běžné čištění oken a které se před použitím ředí vodou nebo jsou používány neředěné. Všechny čisticí prostředky na okna musí mít obsah vody ≤ 95 % (m/m).
- c) Čisticí prostředky pro hygienická zařízení zahrnující čisticí prostředky, které jsou určeny pro běžné odstraňování, včetně drhnutí, znečištění a/nebo usazenin na hygienických zařízeních, jako jsou prádelny, koupelny, sprchy, záchody a kuchyně. Všechny čisticí prostředky pro hygienická zařízení musí mít obsah vody ≤ 90 % (m/m).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 237, 21.9.2000, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 189, 11.7.2001, s. 25.

Podskupina uvedená v bodě c) prvního odstavce nezahrnuje:

- a) výrobky, které jsou automaticky používány při splachování záchodu, jako jsou výrobky s automatickým dávkováním, včetně válečků do záchodových mís;
- b) výrobky, které se umísťují do splachovací nádržky;
- c) výrobky, které nemají kromě odstraňování uhličitanu vápenatého (vodního kamene) žádný čisticí účinek;
- d) dezinfekční prostředky.

Skupina výrobků nezahrnuje výrobky pro zvláštní čisticí účely, jako jsou čisticí prostředky na trouby, odstraňovače povrchových nečistot z podlahy, lešticí vosky, čističe odtokového potrubí atd.

Skupina výrobků zahrnuje výrobky určené k soukromému i profesionálnímu použití.

Článek 2

Aby univerzálním čisticím prostředkům a čisticím prostředkům pro hygienická zařízení byla udělena ekoznačka Společenství podle nařízení (ES) č. 1980/2000, musí tyto univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení spadat do skupiny výrobků „univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“ a musí splňovat ekologická kritéria stanovená v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 3

Ekologická kritéria pro skupinu výrobků „univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“, jakož i požadavky na jejich posuzování a ověřování jsou platná do 31. prosince 2008.

Článek 4

Pro správné účely se skupině výrobků „univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“ přiděluje číselný kód 020.

Článek 5

Rozhodnutí 2001/523/ES se zrušuje.

Článek 6

Pokud jde o výrobky spadající do skupiny výrobků „univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“, ekoznačky udělené před dnem oznámení tohoto rozhodnutí mohou být nadále používány do 31. března 2006.

V případech, kdy byly žádosti o udělení ekoznačky výrobkům spadajícím do skupiny výrobků „univerzální čisticí prostředky a čisticí prostředky pro hygienická zařízení“ předloženy před dnem oznámení tohoto rozhodnutí, lze udělit ekoznačku za podmínek stanovených v rozhodnutí 2001/523/ES. V takových případech může být ekoznačka používána do 31. března 2006.

Článek 7

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 23. března 2005.

Za Komisi
Stavros DIMAS
člen Komise

PŘÍLOHA

RÁMCOVÝ PLÁN

Aby univerzálnímu čisticímu prostředku a čisticímu prostředku pro hygienická zařízení (dále jen „výrobek“) byla udělena ekoznačka, musí spadat do skupiny výrobků definovaných v článku 1 a musí splňovat kritéria uvedená v této příloze.

Cíle kritérií

Cílem těchto kritérií je podporovat:

- snižování dopadu na životní prostředí omezením množství škodlivých složek, snižováním množství používaných čisticích prostředků a snižováním obalových odpadů,
- snižování nebo předcházení rizikům pro lidské zdraví nebo pro životní prostředí spojených s používáním nebezpečných látek,
- šíření informací, které spotřebiteli umožní používat výrobek účinným způsobem a s minimálním dopadem na životní prostředí.

Kritéria jsou stanovena na úrovních, které podporují udělování značky univerzálním čisticím prostředkům a čisticím prostředkům pro hygienická zařízení, které mají nízký dopad na životní prostředí.

Požadavky na posuzování a ověřování

Specifické požadavky na posuzování a ověřování se uvádějí pro každé kritérium.

V případě potřeby lze použít jiné zkušební metody než ty, které se zavádějí pro každé kritérium, pokud příslušný subjekt, který posuzuje žádost, je uzná za rovnocenné.

Pokud je to možné, zkoušky by měly provést laboratoře, které splňují požadavky EN ISO 17025 nebo požadavky rovnocenné.

Nejsou-li uvedeny žádné zkoušky nebo jsou-li určeny k ověřování nebo sledování, příslušné subjekty se přiměřeným způsobem spoléhají na prohlášení a dokumentaci poskytnuté žadatelem a/nebo na nezávislá ověřování.

V případě potřeby mohou příslušné subjekty požadovat podpůrnou dokumentaci a mohou provádět nezávislá ověřování.

Jsou-li od žadatele požadována prohlášení, dokumentace, zkušební protokoly o provedených analýzách nebo jiné doklady dokazující shodu s kritérii, rozumí se, že tyto mohou pocházet od žadatele a/nebo jeho dodavatele (dodavatelů) a/nebo jejich dodavatele (dodavatelů) atd..

Jsou-li uváděny složky, zahrnuje to látky i přípravky.

V dodatku I je uvedena nová revidovaná databáze složek čisticích prostředků (seznam DID), verze ze dne 30. června 2004, která obsahuje nejběžněji používané složky čisticích prostředků. Část A seznamu DID se použije k získání údajů pro výpočet CDV_{tox} a pro posouzení biologické rozložitelnosti povrchově aktivních látek.

V případě potřeby může žadatel použít následné revize databáze složek čisticích prostředků, a to jakmile se stanou dostupnými.

U složek, které nejsou uvedeny v části A seznamu DID, žadatel použije na svou vlastní zodpovědnost postup popsany v části B dodatku I.

U složek, které nejsou uvedeny v seznamu DID, může žadatel použít postup popsany v dodatku II, aby mohl poskytnout nezbytnou dokumentaci anaerobní rozložitelnosti.

Příslušným subjektům je doporučeno, aby při posuzování žádostí a sledování, jak jsou dodržována kritéria podle této přílohy, zohlednily provádění uznaných systémů řízení z hlediska ochrany životního prostředí, jako jsou EMAS nebo ISO 14001. (Poznámka: Provádění takových systémů řízení není povinné.)

FUNKČNÍ JEDNOTKA

Pro univerzální čisticí prostředky je funkční jednotkou (používanou v níže uvedených kritériích) dávka doporučená výrobcem v gramech výrobku na 1 litr mýdlové vody (voda určená k mytí).

Pro čisticí prostředky na okna a čisticí prostředky pro hygienická zařízení není stanovena žádná funkční jednotka (příslušná níže uvedená kritéria se vypočítávají na 100 g výrobku).

EKOLOGICKÁ KRITÉRIA

1. Toxicita vůči vodním organismům

Kritický objem zředění toxicity (CDV_{tox}) se vypočítává pro každou složku (i) podle této rovnice:

$$CDV_{tox}(\text{složka } i) = \frac{\text{hmotnost } (i) \times DF(i)}{TF \text{ chronická } (i)} \times 1000$$

kde hmotnost (i) je hmotnost složky (v gramech) na funkční jednotku (pro univerzální čisticí prostředky) nebo na 100 g výrobku (pro čisticí prostředky pro hygienická zařízení). DF (i) je faktor rozkladu a TF chronická (i) je faktor toxicity složky (v miligramech/litr).

Hodnoty parametrů DF a TF chronická jsou uvedeny v části A seznamu databáze složek čisticích prostředků (část A seznamu DID) (dodatek I). Pokud není daná složka uvedena v části A seznamu DID, určí žadatel hodnoty postupem popsaným v části B seznamu DID (dodatek I). Hodnoty CDV_{tox} pro jednotlivé složky se sčítají a součet udává hodnotu CDV_{tox} výrobku.

U univerzálních čisticích prostředků hodnota CDV_{tox} výrobku nesmí překročit 20 000 L/funkční jednotku.

U čisticích prostředků pro hygienická zařízení hodnota CDV_{tox} výrobku nesmí překročit 100 000 L na 100 g výrobku.

U čisticích prostředků na okna hodnota CDV_{tox} výrobku nesmí překročit 5 000 L na 100 g výrobku.

Posuzování a ověřování: přesné složení výrobku se předloží příslušnému subjektu spolu s podrobným výpočtem CDV_{tox} , který dokládá shodu s tímto kritériem.

2. Biologická rozložitelnost povrchově aktivních látek

a) Snadná biologická rozložitelnost (aerobní)

Každá povrchově aktivní látka použitá ve výrobku je snadno biologicky rozložitelná.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží přesné složení výrobku i popis funkce každé složky. Část A seznamu DID (dodatek I) udává, zda je daná povrchově aktivní látka aerobně biologicky rozložitelná či nikoli (povrchově aktivní látky, které jsou ve sloupci aerobní biologické rozložitelnosti označeny písmenem „R“, jsou snadno biologicky rozložitelné). U povrchově aktivních látek, které nejsou uvedeny v části A seznamu DID, se předloží příslušné informace z literatury nebo jiných zdrojů, nebo výsledky zkoušek, které prokazují, že se jedná o látky aerobně biologicky rozložitelné. Zkoušky na snadnou biologickou rozložitelnost jsou jako zkoušky uvedené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2004 ze dne 31. března 2004 o čisticích prostředcích⁽¹⁾. Povrchově aktivní látky jsou považovány za snadno biologicky rozložitelné, pokud je stupeň biologické rozložitelnosti (mineralizace) měřené podle jedné z následujících pěti zkoušek alespoň 60 % za 28 dní: CO₂ headspace test (zkouška založená na stanovování CO₂ v uzavřených baňkách) (OECD 310), Carbon dioxide (CO₂) Evolution Modified Sturm test (modifikovaný Sturmův test na stanovování uvolněného oxidu uhličitého) (OECD 301B; směrnice Rady 67/548/EHS⁽²⁾ příloha V.C.4-C), Closed Bottle test (zkouška v uzavřených lahvičkách) (OECD 301D; směrnice 67/548/EHS příloha V.C.4-E), Manometric Respirometry (manometrická respirometrie) (OECD 301F; směrnice 67/548/EHS příloha V.C.4-D), nebo zkouška MITI (I) (OECD 301C; směrnice 67/548/EHS příloha V.C.4-F), anebo jim rovnocenné zkoušky ISO. V závislosti na fyzikálních vlastnostech povrchově aktivní látky by mohla být pro potvrzení snadné biologické rozložitelnosti použita jedna z následujících zkoušek, pokud je stupeň biologické

(1) Úř. věst. L 104, 8.4.2004, s. 1.

(2) Směrnice Rady 67/548/EHS ze dne 27. června 1967 o sblížení právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek (Úř. věst. 196, 16.8.1967, s. 1).

rozložitelnosti alespoň 70 % za 28 dní: Dissolved Organic Carbon DOC Die-Away (metoda stanovení rozpuštěného organického uhlíku) (OECD 301A; směrnice 67/548/EHS příloha V.C.4-A) nebo Modified OECD Screening DOC Die-Away (modifikovaná orientační zkouška OECD na stanovení rozpuštěného organického uhlíku) (OECD 301E; směrnice 67/548/EHS příloha V.C.4-B), anebo jim rovnocenné zkoušky ISO. Použitelnost zkušebních metod založených na měření rozpuštěného organického uhlíku musí být patřičně odůvodněna vzhledem k tomu, že tyto metody by mohly poskytnout výsledky o odstranění a ne o biologické rozložitelnosti. Při zkouškách na aerobní snadnou biologickou rozložitelnost se nepoužije předběžná úprava. Nepoužije se zásada „desetidenního okna“.

b) *Anaerobní biologická rozložitelnost*

Každá povrchově aktivní látka použitá ve výrobku musí být biologicky rozložitelná v anaerobních podmínkách.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží přesné složení výrobku i popis funkce každé složky. Část A seznamu DID (dodatek I) udává, zda je daná povrchově aktivní látka anaerobně biologicky rozložitelná či nikoli (povrchově aktivní látky, které jsou ve sloupci anaerobní biologické rozložitelnosti označeny písmenem „Y“, jsou biologicky rozložitelné v anaerobních podmínkách). U povrchově aktivních látek, které nejsou uvedeny v části A seznamu DID, se předloží příslušné informace z literatury nebo jiných zdrojů, nebo výsledky zkoušek, které prokazují, že se jedná o látky anaerobně biologicky rozložitelné. Referenční zkoušky na anaerobní rozložitelnost jsou OECD 311, ISO 11734, ECETOC č. 28 (červen 1988) nebo rovnocenná zkušební metoda, přičemž mezní rozložitelnost v anaerobních podmínkách musí být alespoň 60 %. Zkušební metody uměle vytvářející podmínky v příslušném anaerobním prostředí mohou být také použity za účelem doložení, že v anaerobních podmínkách bylo dosaženo 60 % mezní rozložitelnosti (viz dodatek II).

3. **Nebezpečné nebo toxické látky nebo přípravky**

a) *Výrobek nesmí obsahovat následující složky, ani jako součást složení nebo jako součást některého přípravku zahrnutého ve složení:*

- alkyl fenolethoxyláty (APEO) a jejich deriváty,
- EDTA (ethylendiamintetraoctová kyselina) a její soli,
- NTA (nitrilotriacetát),
- nitromošusy a polycyklické mošusy, včetně např.:

mošus xylen: 5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen

mošus ambrette: 4-tert-butyl-3-methoxy-2,6-dinitrotoluen

mošus mosken: 1,1,3,3,5-pentamethyl-4,6-dinitroindan

mošus tibetin: 1-tert-butyl-3,4,5-trimethyl-2,6-dinitrobenzen

mošus keton: 4'-tert-butyl-2',6'-dimethyl-3',5'-dinitroacetafenon

HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-benzopyran)

AHTN (6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin).

Posuzování a ověřování: žadatel předloží prohlášení doprovázené podle potřeby prohlášeními od výrobců složek potvrzující, že uvedené látky nejsou ve výrobku obsaženy.

b) *Nesmí být použity kvartérní amonné soli, které nejsou snadno biologicky rozložitelné, ani jako součást složení nebo jako součást některého přípravku zahrnutého ve složení.*

Posuzování a ověřování: žadatel předloží dokumentaci, která dokazuje biologickou rozložitelnost použité kvartérní amonné soli.

- c) Výrobek nesmí obsahovat žádnou složku (látku nebo přípravek), která je označena kteroukoli z následujících vět označujících riziko nebo jejich kombinacemi podle směrnice 67/548/EHS, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES⁽³⁾, ve znění pozdějších předpisů:

R31 (uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami),

R40 (možný karcinogenní účinek — nedostatečné důkazy),

R45 (může vyvolat rakovinu),

R46 (může vyvolat poškození dědičných vlastností),

R49 (může vyvolat rakovinu při vdechování),

R68 (možné nebezpečí nevratných účinků)

R50-53 (vysoce toxický pro vodní organismy a může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí),

R51-53 (toxický pro vodní organismy a může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí),

R59 (nebezpečný pro ozónovou vrstvu),

R60 (může poškodit reprodukční schopnost),

R61 (může poškodit plod v těle matky),

R62 (možné nebezpečí poškození reprodukční schopnosti),

R63 (možné nebezpečí poškození plodu v těle matky),

R64 (může poškodit kojené dítě).

Zvláštní požadavky jsou stanoveny pro biocidy, buď jako součást složení nebo jako součást některého přípravku zahrnutého ve složení (viz kritérium pro biocidy níže).

Výše uvedené požadavky platí pro každou složku (látku nebo přípravek), která překračuje 0,01 % hmotnosti konečného výrobku. To také zahrnuje každou složku jakéhokoli přípravku použitého ve složení v množství větším než 0,01 % hmotnosti konečného výrobku.

Posuzování a ověřování: předloží se kopie materiálových bezpečnostních listů pro všechny složky (ať látky anebo přípravky). Žadatel poskytne prohlášení o složkách vypracované výrobcem a dokládající shodu s tímto kritériem.

4. Biocidy

- a) Výrobek může obsahovat biocidy pouze za účelem uchování výrobku, a to v přiměřené dávce určené jen pro tento účel. To se netýká povrchově aktivních látek, které mohou mít také biocidní vlastnosti.

Posuzování a ověřování: předloží se kopie materiálových bezpečnostních listů jakýchkoli přidávaných konzervačních látek spolu s informacemi o jejich přesné koncentraci ve výrobku. Výrobce nebo dodavatel konzervačních látek poskytne informace o dávkách nutných k uchování výrobku.

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES ze dne 31. května 1999 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků (Úř. věst. L 200, 30.7.1999, s. 1).

- b) Je zakázáno prohlašovat nebo naznačovat na obalu nebo jinak sdělovat, že výrobek má antimikrobiální účinek.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží texty a grafická ztvárnění použité na každém typu obalu a/nebo vzorek každého odlišného typu obalu.

Biocidy, buď jako součást složení nebo jako součást některého přípravku zahrnutého ve složení, které se používají k uchování výrobku a kterým se přiděluje věta označující riziko R50-53 nebo R51-53 podle směrnice 67/548/EHS⁴ ve znění pozdějších předpisů nebo podle směrnice 1999/45/ES, se připouštějí, ale pouze nemají-li sklon být bioakumulativní. V této souvislosti se biocid považuje za potenciálně bioakumulativní, jestliže jeho $\log P_{ow}$ (log oktanol/voda — rozdělovací koeficient) je $\geq 3,0$ (pokud není experimentálně určený BCF ≤ 100).

Koncentrace biocidů v konečném výrobku nesmí překročit maximální povolenou koncentraci ve směrnici Rady 76/768/EHS ze dne 27. července 1976 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se kosmetických prostředků⁽⁴⁾, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzování a ověřování: předloží se kopie materiálových bezpečnostních listů pro všechny biocidy spolu s dokumentací o koncentracích biocidů v konečném výrobku.

5. Barviva a barvicí činidla

Všechna barviva nebo barvicí činidla použitá ve výrobku musejí být povolena směrnicí 76/768/EHS⁽⁴⁾, ve znění pozdějších předpisů, nebo musejí být povolena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 94/36/EHS ze dne 30. června 1994 o barvivech pro použití v potravinách⁽⁵⁾, ve znění pozdějších předpisů, nebo musejí mít environmentální vlastnosti, které nezahrnují přidělení věty označující riziko R50-53 nebo R51-53 podle směrnice 67/548/EHS⁴, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží prohlášení o shodě s tímto kritériem spolu s úplným seznamem všech použitých barviv a barvicích činidel.

6. Vonné látky

- a) Výrobek nesmí obsahovat vonné látky obsahující nitromošusy nebo polycyklické mošusy (specifikované v kritériu 3a).
- b) Všechny složky přidávané do výrobku jako vonné látky musejí být vyrobeny a/nebo zpracovány podle zásad dobré praxe Mezinárodního sdružení pro vonné látky.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží prohlášení o shodě s každou částí tohoto kritéria.

7. Látky zvyšující citlivost

Výrobku nesmí být přidělena věta označující riziko R42 (může vyvolat senzibilizaci při vdechování) a/nebo R43 (může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží) podle směrnice 1999/45/ES⁽³⁾ ve znění pozdějších předpisů.

Koncentrace jakékoli látky nebo složky, které je přidělena věta označující riziko R42 (Může vyvolat senzibilizaci při vdechování) a/nebo R43 (Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží) podle směrnice 67/548/EHS⁴ ve znění pozdějších předpisů nebo podle směrnice 1999/45/ES⁽³⁾ ve znění pozdějších předpisů, nesmí překročit 0,1 % hmotnosti konečného výrobku.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží přesné koncentrace všech složek, které jsou označeny jako R42 a/nebo R43, spolu s kopiemi materiálových bezpečnostních listů.

8. Těkavé organické sloučeniny

Výrobek nesmí obsahovat více než 10 % (podle hmotnosti) těkavých organických sloučenin s bodem varu nižším než 150 °C.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 262, 27.9.1976, s. 169.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 237, 10.9.1994, s. 13.

Posuzování a ověřování: žadatel předloží kopie materiálových bezpečnostních listů každého organického rozpouštědla spolu s podrobnými výpočty celkových těkavých organických sloučenin s bodem varu nižším než 150 °C.

9. Fosfor

Celkové množství elementárního fosforu ve výrobku se vypočítává na funkční jednotku (u univerzálních čisticích prostředků) nebo na 100 g výrobku (u čisticích prostředků pro hygienická zařízení), přičemž se berou v úvahu všechny složky obsahující fosfor (např. fosfáty a fosforitany).

U univerzálních čisticích prostředků nesmí celkový obsah fosforu (P) překročit 0,02 g/funkční jednotky.

U čisticích prostředků pro hygienická zařízení nesmí celkový obsah fosforu (P) překročit 1,0 g/100 g výrobku.

Složky použité v čisticích prostředcích na okna nesmí fosfor obsahovat.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží přesné složení výrobku spolu s podrobnými výpočty, které dokládají shodu s tímto kritériem.

10. Požadavky na obal

- a) Nesmějí se používat rozprašovače obsahující hnací látky.
- b) Plasty, které jsou použity pro hlavní kontejner, musejí být označeny podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech ⁽⁶⁾, nebo podle normy DIN 6120 částí 1 a 2 ve spojení s normou DIN 7728 část 1.
- c) Je-li primární obal vyroben z recyklovaného materiálu, každé označení této skutečnosti na obalu musí být v souladu s normou ISO 14021 „Ekoznačky a prohlášení o stavu životního prostředí — vlastní prohlášení o stavu životního prostředí (typ II — ekoznačení)“.
- d) Součásti primárního obalu musí být snadno oddělitelné na části tvořené jedním materiálem.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží údaje o obalu, popřípadě jeho vzorek spolu s prohlášením o shodě s každou částí tohoto kritéria.

VHODNOST K POUŽITÍ

11. Vhodnost k použití

Výrobek musí být vhodný k použití a uspokojovat potřeby spotřebitelů.

Čisticí schopnost musí být stejná nebo lepší než u hlavního výrobku na trhu nebo u neznačkového referenčního výrobku (viz dodatek III) schválené příslušným subjektem a lepší než čistá voda.

U univerzálních kuchyňských čisticích prostředků musí být doloženy pouze účinky odstraňování mastnoty. U čisticích prostředků pro hygienická zařízení a čisticích prostředků na okna musejí být doloženy účinky odstraňování vápníku i mastnoty.

Posuzování a ověřování: výkonnost výrobku musí být zkoušena podle:

- odpovídající a odůvodnitelné laboratorní zkoušky, nebo
- odpovídající a odůvodnitelné spotřebitelské zkoušky .

Obě zkoušky musí být provedeny a zaznamenány v mezích specifikovaných parametrů, jak je uvedeno v rámcovém plánu popsaném v dodatku III.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 10.

INFORMACE PRO SPOTŘEBITELE**12. Návod k použití****a) Pokyny k dávkování**

U univerzálních čisticích prostředků musí být na obalu uvedeno doporučení pro přesné dávkování v dostatečné velikosti a na podkladu zaručujícím viditelnost. Použití piktogramu (jako např. 5 litrové vědro a počet odměrek s označením objemu v ml) je doporučeno, avšak je dobrovolné.

V případě koncentrovaného čisticího prostředku pro hygienická zařízení musí být na obalu jasně uvedeno, že ve srovnání s běžnými (tj. zředěnými) výrobky je třeba pouze malé množství výrobku.

Na obalu se uvede tento (nebo jemu rovnocenný) text:

„Správné dávkování šetří náklady a minimalizuje dopad na životní prostředí“.

b) Bezpečnostní upozornění

Na výrobku se uvede následující bezpečnostní upozornění (nebo rovnocenný text) v textové podobě s odpovídajícím piktogramem:

„Uchovávejte mimo dosah dětí“

„Nemíchejte různé čisticí prostředky“

„Nevdechujte rozprašovaný aerosol“ (pouze u výrobků, které jsou baleny jako rozprašovače).

c) Informace o složkách a jejich označování

Použije se nařízení Evropského parlamentu a Rady 648/2004.

d) Informace o ekoznačce

Na obalu se uvede tento (nebo jemu rovnocenný) text:

„Více informací najdete na webové stránce o ekoznačce Evropské unie: <http://europa.eu.int/ecolabel>“.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží vzorek obalu výrobku včetně nálepky spolu s prohlášením o shodě s každou částí tohoto kritéria.

13. Informace uvedené na ekoznačce

V rámečku 2 ekoznačky se uvede tento text:

- snížený dopad na život ve vodách,
- snížené použití nebezpečných látek,
- jasný návod k použití.

14. Odborné školení

U čisticích prostředků, které jsou určeny k odbornému použití, musí výrobce, distributor výrobku nebo třetí strana nabídnout pracovníkům provádějícím čištění odborné školení nebo školicí materiály. Školení nebo školicí materiály zahrnují podrobné pokyny pro správné ředění, použití, zneškodňování výrobku a používání příslušného zařízení.

Posuzování a ověřování: příslušnému subjektu se předloží vzorek školicích materiálů obsahující podrobné pokyny pro správné ředění, použití, zneškodňování výrobku a používání příslušného zařízení, a popis školicích kurzů.

Dodatek I

SEZNAM DID

U složek, které jsou zahrnuty v části A seznamu DID, musí být pro posuzování shody s ekologickými kritérii použity hodnoty pro toxicitu a rozložitelnost uvedené v seznamu.

U složek, které nejsou zahrnuty v části A seznamu DID, se pro stanovení hodnot toxicity a rozložitelnosti použije postup popsaný v části B.

Databáze složek čisticích prostředků

Verze 30 června 2004

Část A. Seznam složek

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita			Rozklad			
		LC50/EC50	SF(akutní)	TF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF (chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
	Povrchově aktivní anionové látky									
1	Lineární alkyl benzensulfonany 11,5 - 11,8 (LAS)	4,1	1 000	0,0041	0,69	10	0,069	0,05	R	N
2	LAS (C 10-13 alkyl) trietanolaminová sůl	4,2	1 000	0,0042	3,4	100	0,034	0,05	R	O
3	C 14/17 alkylsulfonát	6,7	5 000	0,00134	0,44	10	0,044	0,05	R	N
4	C 8/10 alkylsulfát	132	5 000	0,0264			0,0264	0,05	R	Y
5	C 12/14 alkylsulfát (AS)	2,8	1 000	0,0028	2	100	0,02	0,05	R	Y
6	C 12/18 alkylsulfát (AS) (#)			0,0149			0,027	0,05	R	Y
7	C 16/18 síran mastného alkoholu (FAS)	27	1 000	0,027	1,7	50	0,034	0,05	R	Y
8	C 12/15 A 1-3 EO sulfát	4,6	1 000	0,0046	0,1	10	0,01	0,05	R	Y
9	C 16/18 A 3-4 EO sulfát	0,57	10 000	0,000057			0,000057	0,05	R	Y
10	Dialkylsulfosukcinát	15,7	1 000	0,0157			0,0157	0,5	I	N
11	C 12/14 methylester sulfo-mastné kyseliny	9	10 000	0,0009	0,23	50	0,0046	0,05	R	N
12	C 16/18 methylester sulfo-mastné kyseliny	0,51	5 000	0,000102	0,2	50	0,004	0,05	R	N

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita		Rozklad				
		LC50/EC50	SF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF(akutní)	TF (chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
13	C 14/16 alfa olefin sulfonát	3,3	10 000			0,00033	0,00033	0,05	R	N
14	C 14/18 alfa olefin sulfonát	0,5	5 000			0,0001	0,0001	0,05	R	N
15	Mýdla C > 12-22	22	1 000	10	100	0,022	0,1	0,05	R	Y
16	Lauroyl sarkosinát	56	10 000			0,0056	0,0056	0,05	R	Y
17	C 9/11 2-10 EO karboxymetylovaná sůl nebo kyselina sodná	100	10 000			0,01	0,01	0,05	R	O
18	C 12/18 2-10 EO karboxymetylovaná sůl nebo kyselina sodná	8,8	1 000	5	100	0,0088	0,05	0,05	R	O
19	C 12/18 alkyfosfátové estery	38	1 000			0,038	0,038	0,05	R	N
	Povrchově aktivní neiontové látky									
20	C 8 A 1-5 EO	7,8	1 000			0,0078	0,0078	0,05	R	Y
21	C 9/11 A, >3-6 EO převážně lineární	5,6	1 000			0,0056	0,0056	0,05	R	Y
22	C 9/11 A, >6-10 EO převážně lineární	5	1 000			0,005	0,005	0,05	R	Y
23	C 9/11 A, 5-11 EO mnohonásobně rozvětvené	1	1 000			0,001	0,001	0,05	R	O
24	C 10 A, 5-11 EO mnohonásobně rozvětvené (trimer-propen-oxo-alkohol)	1	1 000			0,001	0,001	0,05	R	Y
25	C 12/15 A, 2-6 EO převážně lineární	0,43	1 000	0,18	50	0,00043	0,0036	0,05	R	Y
26	C 12/14 5-8 EO 1 t-BuO („endcapped“)	0,23	1 000	0,18	100	0,00023	0,0018	0,05	R	O
27	C 12/15 A, 3-12 EO mnohonásobně rozvětvené	1	1 000	3,2	100	0,001	0,032	0,05	R	O
28	C 12/15 (střední hodnota C<14) A, >6-9 EO	0,63	1 000	0,24	10	0,00063	0,024	0,05	R	Y
29	C 12/15 (střední hodnota C>14) A, >6-9 EO	0,4	1 000	0,17	10	0,0004	0,017	0,05	R	Y
30	C 12/15 A, > 9-12 EO	1,1	1 000			0,0011	0,017	0,05	R	Y
31	C 12/15 A > 12-20 EO	0,7	1 000			0,0007	0,0007	0,05	R	O
32	C 12/15 A > 20-30 EO	13	1 000	10	100	0,013	0,1	0,05	R	O

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita		TF (chronická)	Rozklad			
		LC50/EC50	SF(akutní)	TF(akutní)	NOEC (*)		SF (chronická) (*)	DF	Aerobní	Anaerobní
33	C 12/15 A, > 30 EO	130	1 000	0,13		0,13		0,5	I	O
34	C 12/18 A, 0-3 EO	0,3	1 000	0,0003		0,0003		0,05	R	Y
35	C 12/18 A, 5-10 EO	1	1 000	0,001	0,35	0,0035	100	0,05	R	O
36	C 12/18 A, >10-20 EO	1	1 000	0,001		0,0035		0,05	R	O
37	C 16/18 A, 2-8 EO	3,2	1 000	0,0032	0,4	0,004	100	0,05	R	Y
38	C 16/18 A, >9-18 EO	0,72	1 000	0,00072	0,32	0,032	10	0,05	R	Y
39	C 16/18 A, 20-30 EO	4,1	1 000	0,0041		0,0041		0,05	R	Y
40	C 16/18 A, >30 EO	30	1 000	0,03		0,03		0,5	I	Y
41	C12-15 A 2-6 EO 2-6 PO	0,78	1 000	0,00078	0,36	0,0036	100	0,05	R	O
42	C10-16 A 0-3 PO 6-7 EO	3,2	5 000	0,00064	1	0,01	100	0,05	R	O
43	Glycerin (1-5 EO) kokosový	16	1 000	0,016	6,3	0,063	100	0,05	R	Y
44	Glycerin (6-17 EO) kokosový	100	1 000	0,1		0,1		0,05	R	Y
45	C 12/14 amid glukosy	13	1 000	0,013	4,3	0,086	50	0,05	R	Y
46	C 16/18 amid glukosy	1	1 000	0,001	0,33	0,0066	50	0,05	R	Y
47	C 8/10 alkyloxyglukosid	28	1 000	0,028	5,7	0,057	100	0,05	R	Y
48	C 8/12 alkyloxyglukosid, rozvětvený	480	1 000	0,48	100	1	100	0,05	R	N
49	C 8/16 nebo C12-14 alkyloxyglukosid	5,3	1 000	0,0053	1	0,1	10	0,05	R	Y
50	Monoetanolamid kokosové mastné kyseliny	9,5	1 000	0,0095	1	0,01	100	0,05	R	Y
51	Monoetanolamid kokosové mastné kyseliny 4-5 EO	17	10 000	0,0017		0,0017		0,05	R	Y

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita		Rozklad			
		LC50/EC50	SF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF (chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
52	Dietanolamid kokosové mastné kyseliny	2	1 000	0,3	100	0,003	0,05	R	O
53	PEG-4 řepkový amid	7	5 000			0,0014	0,05	R	Y
	Povrchově aktivní amfoterní látky								
60	C 12/15 alkyl dimethylbetain	1,7	1 000	0,1	100	0,001	0,05	R	O
61	C 12/18 alkyl amidopropylbetain	1,8	1 000	0,09	100	0,0009	0,05	R	Y
62	C 12/18 alkylaminoxid	0,3	1 000			0,0003	0,05	R	Y
	Povrchově aktivní kationové látky								
70	Alkyltrimetylamonné soli	0,1	1 000	0,046	100	0,00046	0,5	I	O
71	Alkylesteramonné soli	2,9	1 000	1	10	0,1	0,05	R	Y
	Konzervační látky								
80	1,2-benzizotiazol-3-on	0,15	1 000			0,00015	0,5	I	N
81	Benzylalkohol	360	1 000			0,36	0,05	R	Y
82	5-brom-5-nitro-1,3-dioxan	0,4	5 000			0,00008	1	P	O
83	2-brom-2-nitropropan-1,3-diol	0,78	1 000	0,2	100	0,00078	0,5	I	O
84	Chloracetamid	55,6	10 000			0,00556	1	O	O
85	Diazolinidylurea	35	5 000			0,007	1	P	O
86	Formaldehyd	2	1 000			0,002	0,05	R	O
87	Glutaraldehyd	0,31	1 000			0,00031	0,05	R	O
88	Guanidin, hexametylen-, homopolymer	0,18	1 000	0,024	100	0,00024	1	P	O
89	CMI + MIT v poměru 3:1 (S)	0,0067	1 000	0,0057	50	0,000114	0,5	I	O
90	2-metyl-2H-izotiazol-3-on (MIT)	0,06	1 000			0,00006	0,5	I	O

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita		Rozklad				
		LC50/EC50	SF(akutní)	TF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF (chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
91	Meryldibromglutamitril	0,15	1 000	0,00015			0,00015	0,05	R	O
92	Kyselina e-ftaloimidperoxyhexanová	0,59	5 000	0,000118			0,000118	1	P	O
93	Meryl-, etyl- a propylparaben	15,4	5 000	0,00308			0,00308	0,05	R	N
94	o-fenylfenol	0,92	1 000	0,00092			0,00092	0,05	R	O
95	Benzoan sodný	128	1 000	0,128			0,128	0,05	R	Y
96	Hydroxymetyl glycinát sodný	36,5	5 000	0,0073			0,0073	1	O	O
97	Dusitan sodný	87	10 000	0,0087			0,0087	1	NA	NA
98	Trikosan	0,0014	1 000	0,0000014			0,0000014	0,5	I	O
	Další složky									
110	Silikon	250	1 000	0,25			0,25	1	P	N
111	Parafin	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
112	Glycerol	4 400	5 000	0,88			0,88	0,05	R	Y
113	Fosfát, jako trifosforečnan sodný (STPP)	1 000	1 000	1			1	0,15	NA	NA
114	Zeolit (nerozpuštěný, anorganický)	1 000	1 000	1	175	50	3,5	1	NA	NA
115	Čitrát a kyselina citronová	825	1 000	0,825	80	50	1,6	0,05	R	Y
116	Polykarboxyláty	200	1 000	0,2	106	10	10,6	1	P	N
117	Nitritrioctan (NTA)	494	1 000	0,494	64	50	1,28	0,5	I	O
118	EDTA	121	1 000	0,121	22	50	0,44	0,5	I	N
119	Fosforitany	650	1 000	0,65	25	50	0,5	1	P	N
120	EDDS	320	1 000	0,32	32	50	0,64	0,05	R	N
121	Hlinka (nerozpuštěná, anorganická)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
122	Karbonáty	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita		Rozklad				
		LC50/EC50	Sf(akutní)	TF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF (chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
123	Mastné kyseliny C>=14	3,7	5 000	0,00074			0,00074	0,05	R	Y
124	Siřikátý	250	1 000	0,25			0,25	1	NA	NA
125	Kyselina polyasparagová, Na-sůl	410	1 000	0,41			0,41	0,05	R	N
126	Perboráty (jako borát)	14	1 000	0,014			0,014	1	NA	NA
127	Perkarbonáty (viz karbonát)	250	1 000	0,25			0,25	0,15	NA	NA
128	Tetraacetyletyendiamin (TAED)	250	1 000	0,25	500	100	5	0,05	R	O
129	C1-C4 alkoholy	1 000	1 000	1			1	0,05	R	Y
130	Mono-, di- a trietanolamin	90	1 000	0,09	0,78	100	0,0078	0,05	R	Y
131	Polyvinylpyrrolidin (PVP)	1 000	1 000	1			1	0,5	I	N
132	Karboxymethylcelulóza (CMC)	250	5 000	0,05			0,05	0,5	I	N
133	Síran sodný a hořečnatý	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
134	Chlorid vápenatý a sodný	1 000	1 000	1	100	100	1	1	NA	NA
135	Močovina	1 000	5 000	0,2			0,2	1	NA	NA
136	Oxid křemičitý (nerozpuštěný, anorganický)	1 000	1 000	1			1	1	NA	NA
137	Polyetylenglykol, MW>4000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	N
138	Polyetylenglykol, MW<4000	1 000	10 000	0,1			0,1	1	P	O
139	Kumen-, xylen- a toluensulfonáty	66	10 000	0,0066			0,0066	0,5	I	N
140	Na-/Mg-/KOH	30	1 000	0,03			0,03	0,05	NA	NA
141	Enzymy/proteiny	25	5 000	0,005			0,005	0,05	R	Y
142	Vonná látka, pokud není uvedena jiná (**)	2	1 000	0,002			0,002	0,5	I	N
143	Barviva, pokud nejsou uvedena jiná (**)	10	1 000	0,01			0,01	1	P	N
144	Škrob	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	Y

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita			Rozklad			
		LC50/EC50	SF(akutní)	TF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF (chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
145	Aniontový polyester	655	1 000	0,655			0,655	1	P	N
146	PVNO/PVPI	530	1 000	0,53			0,53	1	P	N
147	Zn ftalokyanin sulfonát	0,2	1 000	0,0002	0,16	100	0,0016	1	P	N
148	Iminodisukcinát	81	1 000	0,081	17	100	0,17	0,05	R	N
149	FWA 1	11	1 000	0,011	10	100	0,1	1	P	N
150	FWA 5	10	1 000	0,01	1	10	0,1	1	P	N
151	1-dekanol	2,3	5 000	0,00046			0,00046	0,05	R	O
152	Metylaurát	1 360	10 000	0,136			0,136	0,05	R	O
153	Kyselina mravenčí (Ca sůl)	100	1 000	0,1			0,1	0,05	R	Y
154	Kyselina adipová	31	1 000	0,031			0,031	0,05	R	O
155	Kyselina maleinová	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	Y
156	Kyselina jablečná	106	1 000	0,106			0,106	0,05	R	O
157	Kyselina vinná	200	10 000	0,02			0,02	0,05	R	O
158	Kyselina fosforečná	138	1 000	0,138			0,138	0,15	NA	NA
159	Kyselina šťavelová	128	5 000	0,0256			0,0256	0,05	R	O
160	Kyselina octová	30	1 000	0,03			0,03	0,05	R	Y
161	Kyselina mléčná	130	1 000	0,13			0,13	0,05	R	Y
162	Kyselina amidosulfonová	75	1 000	0,075			0,075	1	NA	NA
163	Kyselina salicylová	46	1 000	0,046			0,046	0,15	R	O
164	Kyselina glykolová	141	5 000	0,0282			0,0282	0,05	R	O
165	Kyselina glutarová	208	5 000	0,0416			0,0416	0,05	R	O
166	Kyselina malonová	95	5 000	0,019			0,019	0,05	R	O
167	Etylenglykol	6500	1 000	6,5			6,5	0,05	R	Y

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita		Rozklad			
		LC50/EC50	SF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF(akutní)	TF (chronická)	DF	Aerobní
168	Etylenglykolmonobutyléter	747	5 000	0,1494		0,1494	0,05	R	O
169	Dietylenglykol	4 400	10 000	0,44		0,44	0,15	I	Y
170	Dietylenglykolmonometyléter	500	1 000	0,5		0,5	0,5	I	O
171	Dietylenglykolmonoethyléter	3 940	5 000	0,788		0,788	0,05	R	O
172	Dietylenglykoldimetyléter	1 254	1 000	1,254		1,254	0,05	R	O
173	Dietylenglykolmonobutyléter	2 000	10 000	0,2		0,2	0,5	I	O
174	Propylenglykol	32 000	1 000	32		32	0,15	R	Y
175	Propylenglykolmonometyléter	12 700	5 000	2,54		2,54	0,05	R	O
176	Propylenglykolmonobutyléter	748	5 000	0,1496		0,1496	0,05	R	O
177	Dipropylenglykol	1 625	10 000	0,1625		0,1625	0,05	R	O
178	Dipropylenglykolmonometyléter	1 919	5 000	0,3838		0,3838	0,05	R	O
179	Dipropylenglykolmonobutyléter	841	5 000	0,1682		0,1682	0,05	R	O
180	Dipropylenglykoldimetyléter	1 000	5 000	0,2		0,2	0,5	I	O
181	Trietylenglykol	4 400	1 000	4,4		4,4	0,5	I	O
182	Tálový olej	1,8	1 000	0,0018		0,0018	0,5	I	O
183	Etylenbisstearamidy	140	5 000	0,028		0,028	0,5	I	O
184	Glukonát sodný	10 000	10 000	1		1	0,05	R	O
185	Glykol distearát	100	5 000	0,02		0,02	0,5	I	O
186	Hydroxyetylcelulóza	209	5 000	0,0418		0,0418	1	P	O
187	Hydroxypropylmetylcelulóza	188	5 000	0,0376		0,0376	1	P	O
188	1-metyl-2-pyrrolidón	500	1 000	0,5		0,5	0,05	R	O
189	Guma xanthan	490	1 000	0,49		0,49	0,05	R	O
190	Trimetyl Pentandiol mono-izobutytrát	18	1 000	0,018	100	0,033	0,05	R	O
191	Benzotriazol	29	1 000	0,029		0,029	1	P	O

DID č.	Název složky	Akutní toxicita		Chronická toxicita		Rozklad				
		LC50/EC50	SF(akutní)	TF(akutní)	NOEC (*)	SF (chronická) (*)	TF (chronická)	DF	Aerobní	Anaerobní
192	Piperidinol-propantrikarboxylátová sůl	100	1 000	0,1	120	100	1,2	0,5	I	O
193	Diethylaminopropyl-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	1	P	O
194	Metylbenzamid-DAS	120	1 000	0,12	120	100	1,2	0,5	I	O
195	Pentaerythrit-tetrakis-fenol-propionát	38	1 000	0,038			0,038	1	P	O
196	Sledové polymery	100	5 000	0,02			0,02	1	P	N
197	Denatonium benzoát	13	5 000	0,0026			0,0026	1	O	O
198	Sukcinát	374	10 000	0,0374			0,0374	0,05	R	O
199	Kyselina polyasparagová	528	1 000	0,528			0,528	0,05	R	N

Nerozpuštěná, anorganická Anorganická složka s velmi nízkou nebo žádnou rozpustností ve vodě.

(*) Pokud nebyly zjištěny přijatelné údaje o chronické toxicitě, zůstávají tyto sloupce prázdné. V takovém případě se TF(chronická) rovná TF(akutní).

(**) Obecně platí, že žadatelé o licenci musejí používat údaje ze seznamu. Vonné látky a barviva jsou výjimky. Pokud žadatel o licenci předloží údaje o toxicitě, použijí se tyto údaje k výpočtu TF a ke stanovení rozložitelnosti. Pokud žadatel o licenci tyto údaje nepředloží, použijí se hodnoty ze seznamu.

(#) Pro nedostatek výsledků o toxicitě byl TF vypočítán jako průměr hodnot C 12/14 alkylsulfát (AS) a C 16/18 alkylsulfát (AS).

(§) 5-chloro-2-methyl-4-izotiazolin-3-on a 2-methyl-4-izotiazolin-3-on v poměru 3:1.

Seznam zkratk:

SF(akutní) = Bezpečnostní faktor pro akutní toxicitu.

TF(akutní) = Faktor akutní toxicity na vodních organismech.

SF(chronická) = Bezpečnostní faktor pro chronickou toxicitu.

TF(chronická) = Faktor chronické toxicity na vodních organismech.

DF = Faktor rozkladu.

Aerobní rozklad:

R = Snadno biologicky rozložitelná podle směrnice OECD.

I = Inherentně biologicky rozložitelná podle směrnice OECD.

P = Stálá. Složka neprošla zkouškou na inherentní biologickou rozložitelnost.

O = Složka nebyla zkoušena.

NA = Nepoužitelné.

Anaerobní rozklad:

Y = Biologicky rozložitelná za anaerobních podmínek.

N = Není biologicky rozložitelná za anaerobních podmínek.

O = Složka nebyla zkoušena.

NA = Nepoužitelné.

Část B Kritický objem zředění

Kritický objem zředění se vypočítává podle této rovnice:

$$CDV = 1000 * \sum \text{Dávka}(i) * DF(i) / TF(i)$$

Dávka(i) = Dávka složky i, vyjádřena v g/mytí, nebo v některých případech jako g/100 g výrobku.

DF(i) = Faktor rozkladu pro složku i.

TF(i) = Faktor toxicity pro složku i.

POSTUP PRO STANOVENÍ HODNOTY PARAMETRŮ PRO SLOŽKY, KTERÉ NEJSOU UVEDENY V SEZNAMU DID

Obecně platí, že uvedené hodnoty parametrů musí být použity pro všechny složky obsažené v seznamu DID. Výjimkou jsou vonné látky a barviva, u nichž jsou uznávány výsledky dodatečných zkoušek (viz poznámka v části A).

Následující postup se použije u složek, které nejsou uvedeny v seznamu DID.

Toxicita vody

V evropském systému pro ekoznačku se CDV vypočítává na základě faktorů chronické toxicity a chronické bezpečnosti. Nejsou-li k dispozici žádné výsledky chronické zkoušky, musí se použít faktor akutní toxicity a bezpečnosti.

Faktor chronické toxicity ($TF_{\text{chronická}}$)

- Pro výpočet střední hodnoty v rámci každé trofické úrovně (ryby, koryši nebo vodní řasy) se použijí ověřené výsledky zkoušek na *chronickou toxicitu*. Je-li k dispozici několik výsledků zkoušek pro jeden druh v rámci trofické úrovně, vypočítá se nejdříve střední hodnota pro druh a tyto střední hodnoty se použijí při výpočtu střední hodnoty pro trofickou úroveň.
- Faktor chronické toxicity ($TF_{\text{chronická}}$) je nejnižší střední hodnota vypočítaných trofických úrovní.
- TF_{chronic} se použije při výpočtu kritéria kritického objemu zředění.

Faktor akutní toxicity ($TF_{\text{akutní}}$)

- Pro výpočet střední hodnoty v rámci každé trofické úrovně (ryby, koryši nebo vodní řasy) se použijí ověřené výsledky zkoušek na *akutní toxicitu*. Je-li k dispozici několik výsledků zkoušek pro jeden druh v rámci trofické úrovně, vypočítá se nejdříve střední hodnota pro druh a tyto střední hodnoty se použijí při výpočtu střední hodnoty pro trofickou úroveň.
- Faktor akutní toxicity ($TF_{\text{akutní}}$) je nejnižší střední hodnota trofických úrovní.
- $TF_{\text{akutní}}$ se použije při výpočtu kritéria kritického objemu zředění.

Bezpečnostní faktor

Bezpečnostní faktor (SF) závisí na počtu zkoušených trofických úrovní a na tom, zda jsou k dispozici výsledky chronické zkoušky či nikoli. SF se stanoví takto:

Údaje	Bezpečnostní faktor (SF)	Faktor toxicity (TF)
1 krátkodobá L(E)C50	10 000	toxicita/10 000
2 krátkodobé L(E)C50 z druhů představující dvě trofické úrovně (ryby a/nebo koryši a/nebo vodní řasy)	5 000	toxicita/5 000
Alespoň 1 krátkodobá L(E)C50 z každé ze tří trofických úrovní základní množiny	1 000	toxicita/1 000
Jedna dlouhodobá NOEC (ryby nebo koryši)	100	toxicita/100
Dvě dlouhodobé NOEC z druhů představující dvě trofické úrovně (ryby a/nebo koryši a/nebo vodní řasy)	50	toxicita/50
Dlouhodobá NOEC alespoň ze tří druhů (obvykle ryby, koryši a vodní řasy) představující tři trofické úrovně	10	toxicita/10

Základní množina pro zkoušky toxicity látek vůči vodním organismům se skládá z akutních zkoušek ryb, dafnií a vodních řas.

Faktory rozkladu

Faktor rozkladu se stanoví takto:

Tabulka 1

Faktor rozkladu (DF)

	DF
Snadno biologicky rozložitelná (*)	0,05
Snadno biologicky rozložitelná (**)	0,15
Inherentně biologicky rozložitelná	0,5
Stálá	1

(*) Všechny povrchově aktivní látky nebo další složky, které se skládají ze série homologů a vyhovují požadavku zkoušky na konečný rozklad, jsou zařazeny do této třídy bez ohledu na splnění kritéria „desetidenního okna“

(**) Kritérium „desetidenního okna“ nebylo splněno.

U anorganických složek se DF stanoví podle zjištěné rychlosti rozkladu. Jestliže se složka rozloží během 5 dnů: DF = 0,05, během 15 dnů: DF = 0,15 nebo během 50 dnů: DF = 0,5.

Anaerobní biologická rozložitelnost

Složka musí být zařazena do jedné z následujících tříd sloučenin:

Kategorie	Označení
Anaerobně není biologicky rozložitelná, tj. zkoušena a shledána biologicky nerozložitelnou	N
Anaerobně biologicky rozložitelná, tj. zkoušena a shledána biologicky rozložitelnou, nebo nezkoušena, ale prokázána pomocí analogických posouzení atd.	Y
Nebyla zkoušena na aerobní biologickou rozložitelnost	0

Aerobní biologická rozložitelnost

Složka musí být zařazena do jedné z následujících tříd sloučenin:

Kategorie	Označení
Snadno biologicky rozložitelná	R
Inherentně biologicky rozložitelná, ale ne snadno biologicky rozložitelná	I
Stálá	P
Nebyla zkoušena na anaerobní biologickou rozložitelnost	O

Nerozpustné, anorganické složky

Má-li anorganická složka velmi nízkou rozpustnost ve vodě, nebo není ve vodě rozpustná, musí toto být uvedeno v předloženém souboru.

—

Dodatek II

DOKUMENTACE O ANAEROBNÍ BIOLOGICKÉ ROZLOŽITELNOSTI

V případě složek, které nejsou uvedeny v seznamu DID, lze použít následující postup k zajištění nezbytné dokumentace anaerobní biologické rozložitelnosti.

Uplatnit přiměřenou extrapolaci. Použít výsledky zkoušek získané u jedné suroviny k odhadnutí mezní anaerobní rozložitelnosti strukturálně spojených povrchově aktivních látek. Pokud byla potvrzena anaerobní biologická rozložitelnost pro povrchově aktivní látku (nebo skupinu homologů) podle seznamu DID (dodatek I), lze předpokládat, že podobný typ povrchově aktivní látky je také anaerobně biologicky rozložitelný (například C12-15 A 1-3 EO sulfát (DID č. 8) je anaerobně biologicky rozložitelný a podobnou anaerobní biologickou rozložitelnost lze předpokládat pro C12-15 A 6 EO sulfát). Pokud byla potvrzena anaerobní biologická rozložitelnost u povrchově aktivní látky s použitím odpovídající zkušební metody, lze předpokládat, že podobný typ povrchově aktivní látky je také anaerobně biologicky rozložitelný (například literární údaje potvrzující anaerobní biologickou rozložitelnost povrchově aktivních látek, které patří do skupiny alkylester amonných solí, lze použít jako dokumentaci pro podobnou anaerobní biologickou rozložitelnost jiných kvartérních amonných solí, které obsahují esterové vazby v alkylovém řetězci/řetězcích).

Provést orientační zkoušku na anaerobní rozložitelnost. Je-li nutné nové zkoušení, provést orientační zkoušku s použitím OECD 311, ISO 11734, ECETOC č. 28 (červen 1988) nebo rovnocenné metody.

Provést zkoušku rozložitelnosti s nízkou dávkou. Je-li nutné nové zkoušení a v případě pokusných problémů při orientační zkoušce (například inhibice v důsledku toxicity zkušební látky), opakovat zkoušení s použitím nízké dávky povrchově aktivní látky a sledovat rozklad podle měření ¹⁴C nebo chemických analýz. Zkoušení s nízkými dávkami lze provádět s použitím OECD 308 (24. dubna 2002) nebo rovnocenné metody za předpokladu, že jsou použity striktní anaerobní podmínky. Zkoušení a vyhodnocování výsledků zkoušek by měl provádět nezávislý odborník.

Dodatek III

RÁMCOVÝ PLÁN PRO ZKOUŠKU VÝKONNOSTI

Zkouška výkonnosti může být buď laboratorní zkouška, nebo spotřebitelská zkouška. Podmínky pro oba typy zkoušek jsou popsány v následujících částech.

1. Laboratorní zkoušky

Účelem laboratorní zkoušky je potvrdit, že zkušební výrobek čistí stejně nebo lépe než srovnávací referenční výrobek a lépe než čistá voda. Účelem je také potvrdit, že zkušební výrobek nepoškozuje povrchy, pro které je určen.

Všeobecné rámcové požadavky

- Zkušební výrobek a referenční výrobek jsou stejné výrobní kategorie.
- Referenční výrobek může být buď hlavní výrobek na trhu, anebo všeobecný přípravek.
- Použije-li se hlavní výrobek na trhu, musí se jednat o jeden ze 3 až 4 výrobků s nejvyšším objemem prodeje na trhu v oblasti, ve které má být výrobek s ekoznačkou prodáván. Referenční výrobek s vedoucím místem na trhu musí být dále schválený příslušným subjektem a název výrobku musí být veřejně dostupný.
- Použije-li se všeobecný referenční výrobek, musí mít takové složení, které je charakteristické pro výrobky na trhu. Všeobecný referenční výrobek musí být dále schválený příslušným subjektem a jeho přesné složení musí být normálně bez jakýchkoli poplatků veřejně dostupné.
- Použité dávkování je dávkování doporučené pro běžné znečištění nebo běžné použití. Není-li pro referenční výrobek uvedeno doporučené dávkování, musí se použít stejné dávkování pro zkušební výrobek i pro referenční výrobek.
- Je-li dáno rozmezí pro dávkování, musí se při zkoušce použít nejnižší doporučená dávka.
- Směs znečištění musí odpovídat použití výrobku, musí být stejnorodá a je-li připravena uměle, musí být založena na dobře popsaných látkách. V jediné dávce musí být připraveno dostatečné množství znečištění pro celou zkoušku.
- U univerzálních čisticích prostředků a čisticích kuchyňských prostředků se dokládají pouze účinky odstraňování mastnoty. U čisticích prostředků pro hygienická zařízení a čisticích prostředků na okna se dokládají účinky odstraňování vápníku i mastnoty.
- Postup mytí musí odrážet skutečné podmínky použití a může být ruční nebo strojní.

Požadavky na zkoušení

- Posouzení čistoty musí zahrnovat zkoušení a srovnání zkušebního výrobku a referenčního výrobku.
- Každý výrobek musí být zkoušen alespoň v pěti paralelách (viz požadavky na dokumentaci). Dodatečně musí být provedena jedna zkouška pouze s vodou, tj. bez jakéhokoli čisticího prostředku.

- Množství znečištění nanášené na talíře nebo jiný základ musí být pro každý talíř nebo část základu stejné, odvážené v gramech na jedno desetinné místo.
- Pořadí zkoušení dvou výrobků je náhodné.
- Zkouška musí umět vygenerovat výsledky, které stanoví míru čistoty (účinky odstraňování mastnoty a vápníku) podle zkoušeného výrobku. Čistotu lze měřit vizuálně, fotometricky (např. měřicí odrazivost), gravimetricky nebo pomocí jiné příslušné metody. Metoda měření, včetně případného systému vyhodnocování, musí být rozhodnuta předem.
- Zkoušení účinků odstraňování mastnoty a vápníku lze provést samostatně anebo společně.

Požadavky na dokumentaci

Příslušnému subjektu se předloží podrobná zpráva o zkoušce zahrnující informace o:

- Dávkování použitím pro zkušební výrobek a referenční výrobek.
- Společné oblasti/společných oblastech nanášení pro zkušební a referenční výrobek.
- Odůvodnění volby referenčního výrobku s ohledem na jeho pozici na trhu a jeho funkci.
- Typu/typech povrchu použitého při zkoušce, jejich významnost a zda jsou výrobky jemné na zvolený povrch/povrchy.
- Popisu směsi znečištění použité při zkoušce spolu s argumentací pro její význam v souvislosti se zkoušením vhodnosti k použití.
- Popisu postupů znečišťování, mytí a měření výkonnosti čištění.
- Postupech výpočtu a statistického srovnání.
- Všech nezpracovaných údajích použitých při zkoušení a výpočtech.
- Aby zkušební výrobek splnil výkonnostní požadavky, musí být jeho výsledky kladné ve 100 % zkušebních kol. Je-li výsledek méně než 100 % kladný, musí být provedeno pět nových paralelních zkoušek. Z těchto deseti paralelních zkoušek musí mít 80 % kladný výsledek.

Žadatel může použít jako náhradu statistické metody a s rozsahem 95 % jednostranné spolehlivosti prokázat, že zkušební výrobek je v alespoň 80 % zkušebních kol stejně dobrý nebo lepší než referenční výrobek, pokud je provedeno více než deset paralelních zkoušek.

- Jak je dokázáno, že zkušební výrobek má lepší výkonnost, než je výkonnost čisté vody.

Poznámka o zkouškách

Zkouška CTTN-IREN „Mytí dlážděných podlah a odstraňování mastnoty z kuchyňských povrchů“ splňuje požadavky na univerzální čisticí prostředky za předpokladu, že počet zkoušek roste, že při všech podzkouškách je nanášeno stejné množství znečištění a že je zahrnuto posouzení jemnosti výrobků na povrchy. Metoda popsána dánským centrem pro spotřebitelské informace (Danish Consumer Information) splňuje požadavky na univerzální čisticí prostředky za předpokladu, že počet zkoušek u každého výrobku roste (Zkoušení univerzálních čisticích prostředků, 2004; dánský název: „Sådan er universalrengøringsmidlerne testet“; (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/universalrengoerings/saadan-er-de-testet/)).

Zkouška IKW „Empfehlung zur Qualitätsbewertung für Badezimmerreiniger“ (SÖFW — Journal, 129, Jahrgang 3, 2003) splňuje požadavky na čisticí prostředky pro koupelny. Zkouška IKW „Doporučení pro posouzení kvality kyselých čisticích prostředků na záchody“ (SÖFW — Journal, 126, 11 — 2000) splňuje požadavky na čisticí prostředky pro hygienická zařízení. Metoda popsána dánským centrem pro spotřebitelské informace (Danish Consumer Information) splňuje požadavky na čisticí prostředky pro hygienická zařízení (Zkoušení čisticích prostředků pro hygienická zařízení, 2004; dánský název: „Sådan er toiletrensemidlerne testet“; (www.forbrug.dk/test/testbasen/rengoering/toiletrensemidler/saadan-er-de-testet/)).

Zkouška CHELAB „Čisticí prostředky pro tvrdé povrchy: čisticí účinnost“ (vnitřní zkušební metoda CHELAB č. 0578) splňuje požadavky na univerzální čisticí prostředky za předpokladu, že v proceduře je zahrnuta zkouška s čistou vodou (bez přidání čisticího prostředku) (www.chelab.it/).

2. Spotřebitelské zkoušky

Účelem spotřebitelské zkoušky je prokázat, zda zkušební výrobek čistí stejně dobře nebo lépe než srovnávací referenční výrobek a zda zkušební výrobek nepoškozuje povrchy, pro které je určen.

Všeobecné rámcové požadavky

- U zkoušení spotřebitelských výrobků musí být obdrženo vyjádření od minimálně 20 osob vybraných náhodně v prodejní oblasti a běžně používajících referenční výrobek.
- U zkoušení profesionálních výrobků musí být obdrženo vyjádření od minimálně pěti profesionálních uživatelů vybraných náhodně v prodejní oblasti a běžně používajících referenční výrobek.
- Zkušební výrobek a referenční výrobek by měly být stejné výrobní kategorie. Referenční výrobky jsou výrobky běžně používané zkušebními osobami.
- Použité dávkování musí být dávkování doporučené výrobcem.
- Zkouška musí být provedena na typu/typech povrchu podle doporučení uvedeném na nálepce.
- Doba zkoušky musí počítat alespoň s pěti použitími zkušebního výrobku.

Požadavky na zkoušení

- Účinnost univerzálních čisticích prostředků musí být posouzena podle těchto vlastností:
  - schopnost výrobků odstraňovat znečištění,
  - jemnost výrobku na povrchu/površích, na nichž je používán.
- Účinnost čisticích prostředků pro hygienická zařízení musí být posouzena podle těchto vlastností:
  - schopnost odstranit mastnou znečištění,
  - schopnost odstranit usazeniny vápíku (není významné pro čisticí prostředky pro kuchyně),
  - jemnost výrobku na povrchu/površích, na nichž je používán.
- Zkušební osoba musí odpovědět na otázku „Jak účinný je podle vás zkušební výrobek v porovnání s výrobkem, který běžně používáte?“ — nebo podobná otázka. K dispozici musí být alespoň tři možnosti pro odpovědi, např. „horší“, „stejně dobrý“ a „lepší“.
- Alespoň 80 % zkušebních osob musí ohodnotit výrobek jako „stejně dobrý“ nebo „lepší“ než referenční výrobek.

Požadavky na dokumentaci

Příslušnému subjektu se předloží podrobná zpráva o zkoušce zahrnující informace/dokumentaci o:

- Výběru zkušebních osob.
  - Informacích poskytnutých zkušebními osobami a přehledu popisujícím způsob provedení zkoušky.
  - Typu povrchu/površích, na kterých byl výrobek zkoušen.
  - U každé zkušební osoby musí být k dispozici následující informace, např. ve formě odpovědí na dotazník:
    - dávkování použité zkušební osobou,
    - název referenčního výrobku,
    - prohlášení udávající, že výrobek byl zkoušen alespoň pětkrát,
    - výsledek srovnání zkušebního výrobku s referenčním výrobkem.
  - Výpočet a dokumentace dokazující, že alespoň 80 % zkušebních osob hodnotí výrobek jako stejně dobrý nebo lepší než referenční výrobek.
-